

ger deres interesser og tager sig af ting, de ikke er enige i.

Det kan selvfølgelig også være – og jeg synes ikke, det er særlig positivt, hvis det er sådan – at der er en stigende individualistisk holdning i vort samfund; det kan man ikke afvise. Men det gør jo, at folk selv vil vælge, hvor de vil stå, og ikke vil have de smagsdommere. Nu er jeg ikke helt så kritisk over for smagsdommere, som regeringen er på nogle områder, men jeg er det i dette tilfælde.

Ellers skal jeg sige tak for den debat, vi har haft. Jeg synes, det er dejligt, at vi har disse ideologiske debatter en gang imellem. Det er jo ikke, fordi vi vil noget helt forskelligt med mennesker, for jeg tror stort set, at vi er enige om, hvordan folk på arbejdsmarkedet skal have det: de skal behandles ordentlig og have ordentlige vilkår. Men vi ser bare nogle forskellige instrumenter og nogle forskellige veje til at opnå det. Vi vurderer tingene forskelligt, nogle af os er lidt mere formynderiske end andre på dette område.

Grundlaget for forslaget er, at vi synes, det er fuldstændigt urimeligt, at nogle enkelte organisationer har eksklusivaftaler og kan etablere konflikt mod en virksomhed, hvor de end ikke har én eneste ansat – ikke fordi der er noget i vejen med den overenskomst, der findes på virksomheden; og som de ansatte er godt tilfredse med, men fordi SiD ikke er tilfreds med, at de ikke har nogen medlemmer ansat på virksomheden, og derfor etablerer konflikt, for nu at tage et eksempel.

Det er det retsforhold, vi ønsker ændret med dette beslutningsforslag. Så enkelt er det. Det er ikke, fordi vi ønsker dårligere vilkår for lønmodtagerne, overhovedet ikke. Det mener vi slet ikke er nogen fordel for samfundet, selv om det måske på kort sigt skulle være en fordel for erhvervslivet, og det er det i øvrigt heller ikke.

Vi er interesserede i, at lønmodtagere har ordentlige forhold. Vi tror bare, at de godt kan have det under andre organisationsformer end under de meget stive, firkantede og historisk begrundede former, som vi har i Danmark, og det er jo bevist af, at andre lande omkring os, som har helt andre forhold og helt andre organisationsformer, også har ro på arbejdsmarkedet og også har stabile forhold. Lønmodtagerne bor i huse, de har biler at køre i, og de har penge til at købe mad for. Det er såmænd slet ikke så ringe i Sverige og Norge og Tyskland og Holland. Her

er der også menneskelige forhold, men under helt andre organisationsformer, og de tilstande mener vi altså også, at vi kan tilnærme os i Danmark.

Vi er kommet til et udviklingsstade, hvor man kan snakke sammen på en ordentlig måde, og hvor arbejdsgivere og arbejdstagere ikke er modsætninger, men er i samme båd, fordi de alle sammen er medejere af virksomheden. Vi har jo fået ØD ad bagvejen, for nu at sige det sådan, gennem vore pensionskasser osv. Vi er alle sammen medejere af vore virksomheder, langt hovedparten har en forståelse for, at mennesker skal behandles ordentligt, og de, der ikke har det, er ikke virksomhedsledere ret længe, for det går bare ikke i dette land.

Vi synes, det er et lidt langt hjørnespark, regeringen sparker sagen her til, selv om vi udmærket forstår begrundelserne. Det kan jo være svært at tage alle opgør i ét folketingsår, det kan vi godt se. Men vi synes, der kan opstå en svær situation, hvis DA og LO kommer tilbage og siger: Der er meget at gøre ved det forhold, men vi mener egentlig, at den måde, Arbejdsretten håndterer det på, er helt rimelig, osv. Så ville der komme en større konflikt, end hvis man havde gennemført det uden øvelsen med LO og DA først. Men o.k., vi må acceptere, at det er betingelsen for at få regeringen med. Så kloge var Venstre og De Konservative ikke, da vi tidligere fremsatte forslag om det samme emne, som endda var mere bastante over for arbejdsmarkedets parter, end forslaget her er. Men jeg erkender, at der er andre forhold, når man er i regering, end når man er oppositionsparti. Sådan er det jo.

Kl. 12.10

Vi synes, at tingene i denne sag igen er blevet flyttet en lille smule i dag, og vi ser frem til, at vi i næste folketingssamling får et udspil fra regeringen som et resultat af den sondering, LO og DA er i gang med. Jeg kan godt se vanskeligheden ved at få noget gennemført rent lovgivningsmæssigt i næste folketingssamling, når man først skal evaluere forløbet i april måned, så vi må nok erkende, at vi kommer frem til den næste samling igen, før der sker noget. Men vi må snakke hen ad vejen om, hvordan det går.

Jeg siger tak for den positive modtagelse, forslaget trods alt har fået, og tak for en god debat.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.